

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobkyně: V. E.**, zastoupena JUDr. Mariou Veselou, advokátkou, se sídlem Praha 9, Pod Pekárnami 245, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 26 Ca 149/2002 - 57 ze dne 27. 1. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti výše označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2002 ve věci nároku na plný invalidní důchod.

Stěžovatelka je poživatelkou plného invalidního důchodu ode dne 12. 4. 1995 (rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 1995). Žádostí ze dne 15. 4. 2002 se stěžovatelka domáhala přiznání plného invalidního důchodu od dřívějšího data, konkrétně od 22. 12. 1993, což je datum skončení poskytování nemocenského po vyčerpání podpůrné doby a také počátek období, kdy stěžovatelka pobírala částečný invalidní důchod (od 22. 12. 1993). Rozhodnutí o přiznání částečného invalidního důchodu stěžovatelka napadla podle tehdejších předpisů opravným prostředkem a posléze odvoláním, přičemž rozhodnutí žalované o tom,

že stěžovatelka nebyla k datu 22. 12. 1993 podle tehdejších předpisů invalidní, leč pouze částečně invalidní, bylo dvěma soudními instancemi potvrzeno. Dne 2. 12. 1992 byla stěžovatelce ve FN B. na ortopedické klinice implantována totální endoprotéza levé kyčle. Dne 27. 3. 1995 primář doc. D. na ortopedické klinice FN B. konstatuje uvolnění femorální komponenty, dne 31. 7. 1995 provádí reoperaci. Stěžovatelce byl na její žádost přiznán plný invalidní důchod od 12. 4. 1995 (uplatnění žádosti). Rozhodnutí žalované, kterým byl od tohoto data přiznán stěžovatelce plný invalidní důchod, stěžovatelka opravným prostředkem nenapadla.

Podstatou sporu, který stěžovatelka se žalovanou vede, je její přesvědčení, že prvá operace nebyla provedena náležitě, byla nutná reoperace a vznik plné invalidity je tedy nutno posunout k datu ukončení její pracovní neschopnosti po první operaci.

Žalovaná žádost ze dne 15. 4. 2002 zamítla (rozhodnutí ze dne 19. 6. 2002), a to na základě posudku lékaře Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 5. 2002; tento posudek se opírá o skutečnost, že první doložený odborný nález o uvolnění endoprotézy je ze dne 27. 3. 1995.

Městský soud v Praze zamítl žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované poté, co řízení doplnil znaleckým posudkem znalce z oboru ortopedie a dále posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí; tato komise se rovněž vyjádřila ke znaleckému posudku ortopeda z hledisek specializace posudkového lékařství. Posudková komise podrobně, uceleně, srozumitelně a přesvědčivě ve dvou posudcích, a to ze dne 20. 1. 2003 a 28. 11. 2003 uvedla, z jakých důvodů setrvává na názoru, že datum vzniku plné invalidity lze klást do dubna 1995 (vyhodnotila veškeré lékařské zprávy z období 5. 3. 1992 - 14. 4. 2003). Kdy nastalo uvolnění endoprotézy nelze bez originálních rtg. snímků spolehlivě určit, FN B. archivuje tyto snímky pouze po dobu pěti let, takže stěžovatelčiny snímky nejsou k dispozici. Operátor, který provedl prvou operaci (MUDr. O.), uvedl ještě ve zprávě ze dne 5. 1. 1995 občasnou bolestivost distálního femoru a kolene, ale rtg. snímek je bez výraznějších známek uvolnění dříku či jamky. Zprávy MUDr. O. nebyly ani v tomto řízení vyvráceny; pokud stěžovatelka poukazovala na vyjádření Prof. D., který ji reoperoval, a vyjádřil se, že k uvolnění endoprotézy došlo dříve, ten se zdravotním stavem stěžovatelky začal zabývat později. Znalecký posudek ortopeda MUDr. K1 podaný pro řízení před městským soudem se pohyboval pouze v mezích spekulace o tom, kdy se mohla endoprotéza uvolnit, městský soud proto své rozhodnutí primárně opřel o posudek posudkové komise ministerstva. Podrobně jej v odůvodnění svého rozhodnutí citoval a zhodnotil. Právní závěr městského soudu pak vyzněl ve prospěch rozhodnutí žalované, které shledal v souladu s právními předpisy a se zjištěným skutkovým stavem.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost; ta byla podána nejprve obecným zmocněncem pro řízení o žalobě v podobě blanketní, posléze byla doplněna právní zástupkyní. V kasační stížnosti nejsou důvody podřazeny pod jednotlivá ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); uvádí se v ní, že posudek Posudkové komise MPSV neodpovídá skutečností, „které řízení před posudkovou komisí byly uskutečněny“, konkrétně pak tvrdí, že MUDr. K2 jako člen komise nebyl jednání přítomen, ač je podepsán, jednání se účastnil MUDr. K3. Dále se v kasační stížnosti konstatuje, že stěžovatelka je jednáním žalované natolik deprimována, že je od roku 1995 v péči psychiatrie. Konečně kasační stížnost namítá, že trvá stěžovatelčino přesvědčení o dřívějším vzniku plné invalidity, kdy po operaci nebyla schopna

výkonu žádného zaměstnání a odkazuje na spis 26 Ca 149/2002, který obsahuje veškerá vyjádření a lékařské posudky.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti, která je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, je-li přípustná, a to pouze v mezích a rozsahu vymezených stěžovatelem (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), neshledá-li důvod pro zákonem vymezené případy, kdy může přistoupit k přezkumu soudního rozhodnutí z moci úřední. O tuto situaci v projednávané věci nejde, Nejvyšší správní soud tedy může posoudit napadené rozhodnutí pouze a jedině v rozsahu a z důvodů podané kasační stížnosti. Z hlediska přípustnosti námitek je Nejvyšší správní soud nucen konstatovat, že stěžovatelka v kasační stížnosti napadá složení Posudkové komise MPSV při jednání 20. 1. 2003, ačkoliv s posudkem a složením komise byla seznámena v řízení o žalobě, k posudku se opakovaně vyjadřovala, a to jak písemně, tak při jednání soudu (kde ji zastupoval obecný zmocněnec). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je nepřípustnou námitka, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Je zcela evidentní, že stěžovatelka mohla námitku mířící do složení komise uplatnit v řízení žalobním; jediná zmínka, kterou lze v soudním spise v tomto ohledu nalézt, je písemné vyjádření stěžovatelky ze dne 31. 1. 2003, stěžovatelka se však jednání komise osobně nezúčastnila. Při jednání soudu dne 1. 4. 2003, kde stěžovatelku zastupoval obecný zmocněnec K. N., podle protokolu o jednání byl posudek komise ze dne 20. 12. 2003 přednesen a zástupce stěžovatelky se k němu vyjadřoval. Při tomto jednání však žádnou námitku ke složení komise neuplatnil. Pokud stěžovatelka při jednání soudu tuto námitku jasně neuplatnila, včetně případných návrhů na provedení dokazování v tomto směru a důsledků, které složení komise mohlo mít pro věc samu, pak nemůže tuto námitku uplatňovat v řízení o kasační stížnosti. Další námitkou, kterou Nejvyšší správní soud v úvahu vzít nemůže, je tvrzení o narušení stěžovatelčina psychického stavu v důsledku postupu žalované. Důvody, pro které je možno podat kasační stížnost uvádí § 103 odst. 1 s. ř. s. Psychickou deprivaci pramenící údajně z rozhodování žalované nelze pod žádný z těchto důvodů podřadit. Při nejvyšší míře příznivosti pro stěžovatelku tak lze zbývající námitky směřující vůči posudku posudkové komise ministerstva podřadit pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Toto pochybení by mohlo nastat, pokud by městský soud přehlédl v posudku některou neúplnost či nepřesvědčivost (v tomto ohledu existuje na Nejvyšším správním soudu již konstantní judikatura, srov. např. č. 511/2005 Sb. NSS). Poněvadž v kasační stížnosti stěžovatelka neuvádí žádný konkrétní důvod, na jehož základě by mohl Nejvyšší správní soud cíleně posoudit řízení před městským soudem (odkaz na soudní spis nepostačuje, neboť stěžovatel je povinen v kasační stížnosti uvést rozsah i důvody, pro něž soudní rozhodnutí napadá), musí Nejvyšší správní soud posoudit proběhnuvší řízení v rovině obecné, ve vztahu ke stěžovatelčinu přesvědčení, že její plná invalidita vznikla dříve, než tak stanovila žalovaná. Městský soud vyšel - jak výše uvedeno - především z posudku posudkové komise ministerstva ze dne 20. 1. 2003 a 28. 11. 2003; tyto posudky, jejichž obsah je konstatován v rozhodnutí městského soudu, a proto je Nejvyšší správní soud nepovažuje za potřebné v tomto odůvodnění opětovně citovat, přesvědčivě hodnotí veškeré dosažitelné zprávy z inkriminovaného období a z hlediska oboru posudkového lékařství se kvalifikovaně vyjadřuje i k posudku znalce z oboru ortopedie, který, a v tom se s názorem komise Nejvyšší správní soud zcela shoduje, nedostál své roli a v jediné poslední větě svého posudku zůstal v úrovni spekulativního vyjádření. Takový závěr nemohl být východiskem pro soud, který oprávněně požádal posudkovou komisi ministerstva, aby se k tomuto znaleckému posudku vyjádřila.

Skutečností je, že stěžovatelka v řízení, jež vyvolala opětovně po cca sedmi letech, nepřinesla žádná nová podstatná tvrzení ani žádné nové podstatné důkazy, které by prokazovaly dřívější vznik plné invalidity. Závěry posudkové komise ministerstva o datu, od něhož u stěžovatelky nastal pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 66 %, nepostrádají systematičnost a přesvědčivost, opírajíce se o řadu lékařských zpráv z inkriminovaného období. Vyjádření prof. D. ze dne 14. 4. 2003 o tom, že „lze předpokládat“ uvolnění endoprotezy již v průběhu let 1993 - 94 není podepřeno dobovou dokumentací.

Nejvyšší správní soud vnímá snahu stěžovatelky dosáhnout v nějaké podobě jisté satisfakce, neboť je přesvědčena, že její potíže byly způsobeny operací z roku 1992. Svědčí o tom návrhy v soudním spise, aby jí žalovaná přiznala též práva z oboru vztahů občanskoprávních. K tomu je nutno nad rámec odůvodnění uvést, že systém sociálního pojištění neodškodňuje škody na zdraví, které mohly být způsobeny při poskytování zdravotní péče. Jeho úlohou je nahradit příjem z výdělečné činnosti za zákonem stanovených podmínek, není však žádným odškodněním za případné újmy, které mohla stěžovatelka utrpět ve zcela jiné sféře právních vztahů.

Poněvadž Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji (§ 110 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. - stěžovatelka v řízení úspěch neměla a žalované ze zákona právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu